

Au apărut

Alexandre Dumas

- Războiul femeilor vol 1/2
- Războiul femeilor vol 2/2
- Cavalerul D'Harmental vol 1/2
- Cavalerul D'Harmental vol 2/2
 - Sfinxul Roșu vol 1/3
 - Sfinxul Roșu vol 2/3
 - Sfinxul Roșu vol 3/3
 - Laleaua neagră
- Cavalerul reginei vol 1/2
- Cavalerul reginei vol 2/2
 - Regina Margot vol 1/3
 - Regina Margot vol 2/3
 - Regina Margot vol 3/3
- Colierul reginei vol 1/3
- Colierul reginei vol 2/3
- Colierul reginei vol 3/3
- Călăul din Paris vol 1/4
- Călăul din Paris vol 2/4

Alexandre Dumas

Călăul din Paris

vol 3

Autor: Alexandre Dumas
Titlu original: Le drame de 93
Titlu: Călăul din Paris 3/4
Editor Dexon Office, București
Ediție completată și revizuită

© by Dexon Office, 2018
Toate drepturile pentru această versiune aparțin Dexon Office
Informații, comenzi ramburs
Email dexonoffice@gmail.com
www.aldopress.ro
ISBN 978-973-701-755-0

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DUMAS, ALEXANDRE

Călăul din Paris / Alexandre Dumas. - București : Dexon, 2018
4 vol.
ISBN 978-973-701-764-2
Vol. 3. - 2018. - ISBN 978-973-701-755-0

821.133.1

Capitolul 115

Sentința convenției

A doua zi dimineață mulțimea se înghesuia în jurul palatului regal de altă dată, în care Convenția își ținea ședințele. Se știa că se va hotărî dacă trebuie ori nu să se intenteze regelui proces de înaltă trădare.

În palat iritarea creștea. Ambițioșii și parveniții, care căutau să exploateze orice în favoarea lor personală, aduceau noi și noi acuze la adresa regelui. Unul din aceștia era și celebrul abate Gregoire, care imediat ce se deschise ședința se ridică pentru a citi următoarea propunere:

„Propun ca Ludovic Capet, fostul rege al Franței, să fie adus înaintea noastră și judecat de noi! Trebuie să-i liniștim pe amicii libertății nimicind Talismanul! După legea scrisă, Ludovic Capet este, poate, inviolabil, căci a fost destul de abil ca să nu comită o greșală. Există însă un drept mai înalt decât acela prevăzut în pergamente îngălbene și anume: dreptul poporului, avem dreptul sfânt și inalienabil de a chema în fața legii pe Ludovic Capet.”

Aplauze puternice izbucniră în întreaga sală. În același moment însă, se ridică un orator, Vergmand, un democrat de altfel foarte iubit, dar care printr-o atitudine ceva mai moderată își atrase antipatia teroriștilor.

— Ascultați-mă prieteni! strigă Vergmand. Nu pot fi de acord cu vorbele lui Gregoire. El nu cere judecarea regelui. Sub vorbele lui se ascunde siguranță că Ludovic al XVI-lea trebuie să moară! Moartea acestui rege este un câștig îndoiosnic pentru noi. Mai prudent și mai folositor este să-i păstrăm viață și să-l ținem ostatic. Executarea lui Ludovic al XVI-lea ar face ca dușmanii noștri să facă și mai multe pregătiri de război și ar preface intr-o putere primejdioasă pe legitimiștii din Vandea. Tinerea ca prizonier a lui Ludovic, îi face neputincioși, prea neputincioși pentru a fi o primejdie pentru Republică!

Dar o vijelie de fluerături izbucni. Poporul care asculta sus în tribună începu să facă un zgomot monstruos.

Mult timp președintele Barriere încercă să facă liniște.

În sfârșit se făcu liniște. Saint-Just, un Tânăr de douăzeci de ani luă cuvântul.

— Ascultați-mă cetăteni și legislatori ai Franței! Ce-i drept vă vorbește un Tânăr, dar nu un Tânăr disprețuiește sfatul bătrânilor slabii! Ce

ne lipsește nouă este acțiunea rapidă și eficientă! Cu șovăielii și cântările nu vom vedea niciodată lumina libertății! Un popor care privește pedepsirea unui rege ca pe ceva care trebuie cumpănat, nu va fonda niciodată o adevărată republică!

Sala răsplăti pe orator eu un ropot de aplauze.

— Desigur! strigă Robespierre. Saint-Just are dreptate! La condamnarea regelui nu e vorba de proces, ci de o măsură pentru binele public, de o prevedere națională! Un proces presupune posibilitatea achitării. Republica nu poate achita un rege tocmai fiindcă ea este republică și el e rege! După cum republica ar fi nimicită dacă regele ar avea iar putere, tot așa regele trebuie suprimat când are republica puterea! Crima lui Ludovic Capet este că a îndrăznit să fie rege în această țară setoasă de libertate! Sunt de părere că trebuie să declarăm prin simplă votare că Ludovic Capet merită moartea!

— Nu, nu! strigă Vergmand, fără a se tulbura de urletul de bucurie al poporului din galerie. Asta n-ar fi o măsură demnă de un popor mare și drept. Asta ar însemna un asasinat. Ludovic Capet are dreptul de a fi ascultat de judecători, ca și de cel din urmă cetățean! Cetățeni, vă conjur să nu vă lăsați târâti de patimă! Nu pătați printr-un omor sublima operă a revoluției franceze! Nu faceți ca generațiile viitoare să vă arate cu degetul! Dreptul pe care-l are oricare din voi trebuie să-l aibă și acela care a avut nenorocirea de a se naște rege al Franței!

În sală părerile erau împărțite.

Cea mai mare parte din membrii Convenției părea a fi de părerea lui Vergmand. Numai plebeia urla! Vorbele spuse de demnul Vergmand nu erau după dorința inimilor lor. Robespierre se ridică din nou.

— Nu poate fi vorba de un proces! strigă fanaticul republican privind cu ochi fulgerători spre sală. Ludovic Capet este deja judecat prin crima lui contra libertății poporului! Trebuie condamnat! Partizanii regelui, acei lași care pe vremea când regalitatea avea încă putere, se ascundeau pentru a nu fi pedepsiți ca trădători! Acum, își ridică iar fruntea cu obrăznicie! Oameni înarmați pe care nu i-am chemat străbat zările! Ei strigă cerând achitarea lui Ludovic al XVI-lea. Ce spui! Ludovic Capet a băgat zâzanie chiar între reprezentanții poporului! Îndrăznesc unii să vorbească în favoarea lui, în loc să-l condamne în unanimitate! Cine ar fi crezut că vom vedea asemenea lucruri? Poate că va vorbi chiar de inviolabilitatea regelui? Ce rușine! Tribuna poporului francez răsună de laudele lui Ludovic Capet? Dumnezeule! Hoardele tiraniei se strâng din nou pentru a ataca republica! Și se mai întreabă dacă Ludovic Capet e vinovat? Dacă e permis să-l tratăm ca dușman al patriei noastre?

În acest moment soarta lui Ludovic al XVI-lea părea hotărâtă.

Deodată se ridică un partizan al partidei moderate, numită de poporul francez Gironda. Acest bărbat generos, odinioară avocat, se numea Petion.

— Membri ai Convenției! strigă el. Nu vă lăsați tulburați în deliberația voastră prin fraze ipocrine! Nu numai Franța întreagă, ci și toată lumea are în acest moment ochii așintiți asupra voastră! Istoria universală va judeca hotărârea voastră! Noi nu suntem o plebe pătimășă, cetățene Robespierre, pe care s-o aprinzi cu frazele tale, suntem reprezentanții unui popor mândru și setos de libertate! A-l condamna pe Ludovic al XVI-lea fără judecată, înseamnă a-l face martir, iar pe noi niște oameni fără dreptate! Ne temem noi, cetățeni ai Franței, de apărarea unui Ludovic Capet? Nu suntem noi reprezentanții unui popor robit și maltratat în mod barbar? Nu, Franța nu se va înjosi, ea va lăsa să se apere, ca pe orice alt asasin, și pe omorâtorul binelui public, pe Ludovic al XVI-lea, ultimul văstătar al unei scelerate familii regale! Da, desigur, și eu sunt convins că există o singură hotărâre pentru acest mare trădător: moartea! Dar înainte de a-l condamna, să ascultăm apărarea vinovatului.

Vorbele lui Petion avură o mare influență asupra membrilor Convenției. Cu o mare majoritate se hotărî ca Ludovic al XVI-lea să fie adus la bară.

Regele avea dreptul să-și ia ca apărători mai mulți avocați. Convenția însă va hotărî curtea judecătoarească pentru Ludovic Capetul.

Un strigăt de aprobare răsună din sală!

Poporul recunoscuse că pentru moment nu putea căpăta mai mult de la membrii Convenției. Dar faptul că Ludovic al XVI-lea va fi judecat, mulțumi poporul. Numai Robespierre, Danton și partizanii lor nu păreau a fi mulțumiți. Aruncau priviri rele tuturor membrilor Convenției.

Planuri negre se zămisleau în capetele guvernărilor împotriva poporului francez.

Capitolul 116

Ludovic Capet în fața judecății

Era te amiază. Membrii Convenției erau încordați.

Președintele Barriere porunci să fie adus Ludovic Capetul.

Afară se auziră strigăte furtunoase care arătau că ceva neobișnuit se întâmplase.

Ludovic al XVI-lea părăsise deja Templul. Cu o ținută demnă monarhul păsea înconjurat de gardiștii municipali prin mulțimea postată de amândouă părțile.

Nu lipsiseră strigătele ironice și injurioase; unii îi arătau pumnul. Indiferent unde privea, Ludovic vedea numai ură și răzbunare; rar câte o privire compătimitoare. Știa că nu mai era nici o nădejde pentru el.

Când intră în clădirea parlamentului se auzi un sunet de clopot. Se înfioră.

Se întoarse către unul din membrii Convenției și-i spuse.

— Este clopotul funebru!

La ora două și jumătate regele fu adus în sală.

Toți ochii se îndreptară spre monarh. Cu o privire lungă și liniștită Ludovic măsură adunarea transformată în judecătorul lui.

Conventul hotărâse ca Desfremont, un membru al Conventului, să fie apărătorul regelui. Tot el îl adusese pe rege din Templu.

Desfremont ceru un fotoliu pentru rege.

Regele privi spre fotoliu gânditor. Își aducea aminte de tronul lui de mătase și catifea în care lua parte la dezbatările parlamentare.

— Poți să te așezi, Ludovic! se auzi vocea aspră a președintelui.

Răspunde la întrebările care se vor pune!

Ludovic pleca ușor capul.

Era un act de acuzație complet din partea acesta numitei „partide a muntenilor”.

Erau cincizeci și șapte de articole de interogatoriu întemeiate pe o sută șaizeci și două de acte alăturate.

Acuzația începu cu evenimentele de la Versailles din 20 Iulie 1789, când Ludovic hotărâse închiderea stărilor generale. Actul de acuzare amintea toate bazele revoluției și accentua în special asupra corespondenței regelui cu prinții emigranți.

Ludovic al XVI-lea era acuzat că ar fi vrut să răstoarne Constituția.

Când se termina de citit un articol, președintele întreba:

— Ludovic Capet, ai ceva de răspuns?

Din când în când un surâs disprețitor apărea pe buzele lui Ludovic al XVI-lea, dar se stăpânea pentru a nu atrage furia acestor tigri împotriva celor care îi erau dragi.

Regele răspunse la fiecare punct. Adesea răspunde cu un nu hotărât.

Uneori zicea:

— Aceasta am făcut-o conform legilor de atunci.

Alteori arunca vina asupra ministrilor. La sfârșit duse mâna la inimă.

— Dumnezeu mi-e martor! zise cu buzele tremurânde, niciodată n-am călcat Constituția cu bună știință. Singura dorință în timpul guvernării mele era să-mi fac poporul mulțumit și fericit!

— Pentru a mulțumi poporul ar fi trebuit să lucrezi altfel! strigă entuziasmul partizan al lui Robespierre. Privește țara. Ai semănat săracie și lacrimi, ai cules ură și dispreț. Ai nimicit Franța, pentru câțiva linguiștori, ai prefăcut această țară dintr-o grădină frumoasă într-un pustiu. Privește-ne pe noi, reprezentanții acestui popor pe care l-ai fericit dumneata. Suntem trimiși să te condamnăm!

Ludovic al XVI-lea îl măsură cu o privire mândră fără a spune un cuvânt.

După trei ceasuri se sfârși citirea actului de acuzare.

— Ludovic, poți să te retragi, zise președintele Barriere.

Palid, regele se ridică.

— Cer un avocat pentru apărare! zise el.

— Acesta îți este deja acordat, răspunse rece Barriere. Poți alege pe unul din avocații țării.

La un semn al președintelui gardienii se apropiară și-l duseră în camera alăturată. I se puse masa, căci regele dejunase în grabă dimineața.

Regele refuză.

— Nu mi-e sete, nu mi-e foame! zise cu buzele tremurânde. Inima mi-e prea plină.

Văzu o pânișoară în mâna lui Chaumette, membru al Convenției însărcinat cu paza lui și ceru o bucată.

Mâna încă din pâinea uscată când fu înștiințat că va fi dus înapoi la Temple.

Afară aștepta o trăsură. Fu silit să urce în trăsură. Mai avea în mână o bucată de pâine.

— Ce fac cu asta? întrebă pe însoțitorul lui, Chaumette.

Secretarul lui Chaumette luă pâinea din mâna regelui și o aruncă pe stradă.

Regele clătină din cap.

— Păcat! În vremuri ca acestea ar trebui să faceți economie la pâine! zise el.

Chaumette era de acord cu cele spuse de rege.

— Bunica mea, spunea mereu: Băiete nu arunca nici o firmitură de pâine, că nu poți s-o faci tu!

— Bunica dumitale era desigur o femeie înțeleaptă! zise regele.

Ajunsese la Temple. Regele intră în camera lui; nu i se permitea în ziua aceasta să-și viziteze familia.

În aceeași seară Ludovic al XVI-lea primi de la președintele Convenției invitația să-și aleagă unul sau mai mulți apărători. L-a ales pe avocatul septuagenar Tronchet și pe judecătorul Edmond Farget în vîrstă de cincizeci și patru de ani. Septuagenarul anunță Convenția printr-o scrisoare onoarea ce i se făcea de a-l apăra pe rege.

„De două ori, scria el, am fost chemat în ajutorul celui care-mi era stăpân; misiunea mea era privită de toată lumea ca o mare onoare. Acum când ceasul încercării a sunat, am datoria de a-i face același serviciu, în momentul când acesta e privit de toată lumea ca o posibilă primejdie.”

Regele, adânc mișcat de această credință, primi ajutorul bâtrânelui.

Apărarea regelui ar fi fost înrăutățită și mai tare dacă în ultimul moment nu s-ar fi anunțat un nobil republican. A doua zi se prezenta la Ludovic al XVI-lea un Tânăr avocat pe nume Deseze.

— Vin însărcinat de Convenție, zise înclinându-se Tânărul. Am cerut dreptul de apărător și am fost admis.

Ludovic al XVI-lea îl privi cercetător.

— Vrei să mă aperi, domnul meu? Deci și tineretul mi-a rămas în parte credincios! O, cum mă bucură asta!

— Nu jubila înainte de vreme! răspunse avocatul. Mărturisesc că sunt entuziasmat pentru Libertate și Republika. Mă bucură că regalitatea a fost înlăturată probabil pentru totdeauna. Dar nu văd de ce să suferi dumneata singur, pe când tot poporul răsuflă ușurat. Simțul meu de egalitate se revoltă împotriva comediei care se va juca în fața Convenției. Permiteți-mi deci, să vă iau apărarea și voi face tot ce-mi va fi cu putință pentru a avea câștig de cauză în fața judecătorilor.

Ludovic al XVI-lea îl luă mâna.

— Iți mulțumesc domnule Deseze, tocmai fiindcă nu știi să te prefaci, fiindcă îmi spui în față că ești adversarul meu, am mai multă încredere în dumneata. Cerul să-ți ajute, dar mă tem că cele mai elocvente vorbe nu-mi vor folosi la nimic!

Capitolul 117

Pledoarie la bară

Şedința Convenției a ținut timp de opt zile. I se lăsa vreme regelui să-și pregătească apărarea. Pe la 25 Decembrie, când în Paris domnea asprimea iernii, regele fu adus în fața Convenției.

Pledoaria a ținut-o Deseze care era adevaratul apărător. Vorbi clar și puternic. Fiecare vorbă a apărătorului arăta o adâncă simțire pentru acuzat. Când ajunse la concluzie spuse covârșit de emoția și groaza momentului:

— Cetăteni, unde este acel caracter de generozitate și noblețe care vă deosebea de celealte popoare? Vreți să desăvârșiți nenorocirea aceluia care a avut curajul să se încredințeze reprezentanților națiunii? Credeți că nenorocirea nu merită nici cea mai mică compătimire? Nu vedeti în regele vostru un om căruia nu este nevoie să-i măriți nenorocirea? Republica are în voi mari virtuți, dar să vă feriți să vă slăbească sentimentul umanității, fără de care nu există adevarate virtuți. Gândiți-vă că istoria va judeca hotărârea voastră care aparține veacurilor.

Epuizat de cuvântarea care durase mai multe ore, înfiorat de enorma lui responsabilitate, Deseze căzu pe scaun ca un mort.

În sală, domnea liniștea. Regele se ridică, spuse câteva cuvinte serioase și se așeză la loc.

Chiar cei mai înversuнаți dușmani ai regelui erau emoționați. Ceasul hotărârii venise.

— Ludovic, mai ai ceva de adăugat pentru apărarea dumitale? zise președintele cu o voce care trăda emoția.

— Am spus totul! răspunse ferm și liniștit regele. Dumnezeu, care vede totul, să călăuzească hotărârea voastră!

— Poți să te retragi!

Regele cu aju托arele lui părăsi sala în mijlocul gardiștilor. Afară, în antecameră, se opri un moment. Mișcat, înlinse brațele spre cel ce știa să-l apere cu atâta entuziasm și-l îmbrățișă deși îi era adversar politic.

— Sărmanul meu Deseze! șopti Ludovic.

Gardiștii municipali îi despărțiră cu brutalitate; era vremea să-l ducă înapoi la Temple. Ludovic al XVI-lea se supuse și se întoarse la Temple; ultima oară în viața lui.

Capitolul 118

Condamnarea

Membrii parlamentului, care evitau un regicid, își încearcă în zadar elocvența. De astădată învinseră Danton, Robespierre și partizanii lor.

Ludovic al XVI-lea fusese judecat înainte de a apărea în fața judecătorului. Întrebările pe care președintele Barriere le puse la hotărârea Convenției erau următoarele:

- 1) Este vinovat Ludovic?
- 2) Să fie chemat poporul să confirme hotărârea Convenției?
- 3) Ce pedeapsă merită Ludovic?

Votarea asupra primei întrebări începu într-o liniște perfectă. Ea fu admisă cu 680 voturi contra 83.

La votarea cu apel nominal asupra întrebării a doua răspunseră din 715 membrii câți avea Convenția, 423 cu nu, 281 cu da, și 5 se abținură.

Partidele moderate au fost înfrânte. Uimirea se vedea pe fețele tuturor.

Votarea asupra întrebării a treia fu amânată la 16 Ianuarie. La propunerea lui Danton, trebuia să hotărască majoritatea absolută.

La ora opt seara, începu votarea asupra întrebării a treia cu apel nominal. Sala cea mare era slab luminată. Membrii Convenției treceau ca niște umbre spre tribună. De douăzeci și două de ori răsună cuvântul groaznic: moarte, unele voci au optat pentru închisoare, apoi iarăși condamnare la moarte, o voce pentru exil, unele pentru amânarea execuției până la încheierea păcii, apoi iar pentru moarte.

Astfel continuă toată noaptea, a doua zi și noaptea următoare, sub strigătele mulțimii care umplea galeriile și scările, când aprobată, când dezaprobată votarea.

În sfârșit votarea luă sfârșit; președintele se ridică palid ca moartea.

— Cetățeni, începu el. Anunț rezultatul votării. Sper că-l veți primi în tacere. Dreptatea a vorbit! Trei sute șaizeci și una de mii două sute optzeci și șase au votat pentru închisoare, sau exil, doi pentru muncă silnică, patruzeci și șase pentru moarte cu amânare, douăzeci și șase pentru moarte cu grațiere, trei sute șaizeci fără grațiere. În numele Convenției, declar: pedeapsa lui Ludovic al XVI-lea va fi moartea.

Se lăsa o tacere apăsătoare.

Apărătorul Regelui, Deseze, propuse apel la popor. Tronchet protestă contra formei de votare. Dar amândoi protestară zadarnic.

Convenția a fost împotriva unei noi votări. Ministrul justiției Garat, fu însărcinat să anunțe prizonierului sentința.

— Ce însărcinare groaznică! striga mereu, dar totuși trebuia să se supună.

Capitolul 119

Rămâneți cu bine, pentru totdeauna!

În ziua de 20 ianuarie, după prânz, ministrul de Justiție Garat, însosnit de câțiva membri ai Convenției, apără la Temple și ceru să fie dus la rege.

Ludovic al XVI-lea primi cu demnitate condamnarea la moarte. Era palid, dar nu tremura. Ceru o amânarea a execuției de trei zile pentru a putea să-și ia la revedere de la familia sa.

La Convenție se anunță un preot catolic Edgeworth. Acesta stătuse ascuns până atunci, însă acumă voia să dea ultima împărtășanie condamnatului și să-l însosescă la eșafod. Chiar cei mai cruci membri ai Convenției fură mișcați și permiseră preotului să meargă la Temple pentru a-i oferi ajutorul său lui Ludovic al XVI-lea.

Ludovic al XVI-lea intră la cinci seara în apartamentul familiei sale. În ultimele zile regele și regina se văzuseră numai la amiază. Cind Maria Antoinetta îl văzu întrând la această oră neobișnuită, înțelese că sentința a fost pronunțată.

Sări de pe scaun scoțind un strigăt, alergă spre el și-l cuprinse cu brațele, îl privi în față și înțelese totul.

— Curaj, scumpa mea Antoinetta, murmură regele, viața este un moment, și moartea tot un moment. Dumnezeu a hotărât să fie așa, să plec eu înainte! Nu-mi face despărțirea dureroasă! Vocea Regelui tremură. Am să mă rog pentru voi. Poate cerul va avea milă și vă va schimba soarta în bine. Poate că furia poporului se va mulțumi cu o singură victimă! O, Dumnezeule! strigă Ludovic al XVI-lea, nemaiputând să-și îmăbușească plinsul. Dumnezeu mi-e martor că nu mă tem de moarte! Cu ce bucurie voi muri dacă voi reuși să vă scap pe voi!

Copii văzură pe părinți lor plângând și se apropiară sfioși. Înțeleseră că tatăl lor fusese condamnat la moarte. Plângând îmbrățișară genunchii acestuia mânăindu-l și lipindu-se de el.

Scena dureroasă dură aproape două ceasuri.

De câte ori regele începea să vorbească, copii îl întrerupeau cu plânsetele lor.

Maria Antoinetta plecase deznădăjduită capul pe pieptul bărbatului. Siguranță că bărbatul ei, în floarea vârstei, îi va fi smuls din pricina unei sentințe nedrepte, era prea mult pentru mândra și pătimășa femeie. Începu să plângă și să-și blestemă viața. Nenorocita nu bănuia că mai avea de suferit chinuri și mai groaznice decât acestea.

Deodată Ludovic al XVI-lea adânc mișcat, își luă în brațe fiul și-l mângâie.

— Ludovic, fiul meu! Începu regele cu voce blândă. Uite, ești încă mic, în curând nu voi mai fi lângă tine să te ocretesc, să te apăr. Dar spune-mi, știi vorba sublimă pe care a spus-o mântuitorul nostru pe cruce?

Băiatul îl privi cu ochi strălucitori, înroșiți de plâns.

— Tată, vrei să spui de vorbele lui Isus: Doamne, iărtă-i, că nu știi ce fac!

— Da, dragă, ai ghicit, zise regele. Așa să zici și tu, când vei fi mare și te vei gândi la moartea tatălui tău, îmi promiți asta? Jură-mi că vei ierta tuturor acelora care l-au omorât pe tatăl tău!

Plânsul îl întrerupse pe rege. Băiatul îl ținea strâns cu brațele de gât și plângea de-ți rupea inima.

Copiii se agățau de el înțelegând că momentul despărțirii se apropiе.

— Tată, nu pleca, rămâi cu noi, strigau miciile ființe.

În același moment regina strigă cu buzele livide:

— Ludovic, vrei să ne părăsești chiar acum?

— Mâine dimineață ne vedem iar, murmură regele. La opt voi fi la voi!

— De ce nu la șapte? Ah, lasă-ne să ne folosim de ceasurile pe care le mai avem! susține Maria Antoinetta.

— Bine, fie, la șapte, zise regele, abia mai putând vorbi. Duceți-vă să vă odihniți și rugați-vă pentru mine!

Dar nu voiau să-l lase să plece. O scenă sfâșietoare avu loc. Soția și copiii se țineau înlanțuți de Ludovic.

— Ah, nu mă mai pot stăpâni! Să vă păzească Dumnezeu, dragii mei, strigă deodată regele.

Se smulse aproape cu violență și părăsi șovăind camera. Plânsul zgomotos al soției și copiilor lui îi sfâșia inima. Ceea ce era mai groaznic se întâmplase. Ludovic al XVI-lea se despărțise pentru totdeauna de iubita sa familie. Nici nenorocita Antoinetta, nici copiii ei nu aveau să-l mai vadă vreodată pe rege!

Capitolul 120 Noaptea dinaintea execuției

Tot orașul era încordat.

Încă o noapte mai despărțea Parisul de o întâmplare aşa de rară în Istoria Universală.

Englezii au trimis la eșafod pe regele Carol I. Acuma francezii se pregăteau să dea lumii a doua oară spectacolul execuției unui rege. Toți cetățenii aveau sentimentul că această condamnare era o necesitate; dar puțini credeau că va fi chiar realizată.

Groaznică era execuția unui om oarecare, cu atât mai groaznică era execuția unui rege, puternic mai înainte!

Chiar republicanii entuziasmați, care iubeau libertatea mai presus de orice, se opuneau speriați în fața acestui act. Pretutindeni pe stradă se vedea grupuri șușotind. Întrebarea tuturor era: va avea într-adevăr loc execuția regelui?

Străzile din jurul Templului și pieței Greve erau mereu pline de lume.

Toată noaptea stătură oamenii în frigul de gheăță al iernii, așteptând ziua și întâmplările ei.

Chiar dușmanii cei mai înverșunați ai lui Ludovic al XVI-lea erau emoționați și plini de îndoieri. Doar puținii oameni ai terorii, erau liniștiți.

Camille Desmoulins, entuziastul republican, votase și el pentru moartea regelui. Își făcuse datoria de conștiință. Era convins că pentru un rege al Franței nu mai era loc pe pământ. Dar Camille Desmoulins, sperase că execuția nu va avea loc, crezuse că regele condamnat la moarte, va fi dus peste granițele Franței.

Acuma monstruoza se întâmplase; majoritatea Convenției se lăsase târâtă de câțiva gălăgioși.

Regilor Franței li se asigurase inviolabilitatea și totuși călăul se va atinge de capul lui Ludovic al XVI-lea.

Adincit în gânduri, Camille Desmoulins mergea spre casă unde îl aștepta o inimă caldă și credincioasă. Desmoulins făcuse o căsătorie fericită. Nevastă-sa, Leonora, era o femeie nobilă și inteligentă.

Cu priviri sumbre, privea mulțimea de pe stradă. Infiorându-se, se înveli mai bine în manta. Avea presimțirea că și lui i se va împlini în curând soarta? Simțea Desmoulins, în acest moment, că toți aceia care votaseră moartea regelui, vor fi și ei persecuatați de soartă?